

Udsigt over en Del af Brevstoffet i Jens Bircherods Dagbøger.

Ved Cand. mag. **Carl S. Christiansen.**

(Fortsat fra 3 R., B. III.)

II. Breve til og fra biskop Jens Bircherod.

1695, 26 jan. Biskop Henrik Bornemann ønsker (J. B.) glædeligt nytår og beder ham undskylde, at han endnu ikke har fået kvittering for de fra hans stift oversendte præstegårdspenge, da børnehusets inspektør eller kassereren, herr Laurids Michelsen, endnu ikke har fået udfærdiget den, samt anbefaler mag. Ware til ham. Hafniæ. [1695, febr.]

—, 26 jan. Jens Jacobæus ønsker (J. B.) glædeligt nytår og klager over postvæsenets smøleri. Kiøbenhafn. [1695, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 301.

—, 16 febr. Johannes Olavius sender (J. B.) et digt til bisperne i Jylland, som han ønsker trykt. Randrusii. Lat. [1695, febr.]

—, 23 febr. Holger Jacobæus skriver til (J. B.), at han ikke har fået højere rang, og fortæller om admiral Spans og Christian Ahlefelds begravelser, til hvilken sidste han skulde gøre inskription på kisten. Hafniæ. [1695, marts.]

—, 5 marts. Madtz Pedersen Rostoch skriver til (J. B.), at han desværre ikke har noget eksemplar af sin „Aandelig Kammer-Calender“ at sende ham, men beder ham ikke forsmå en liden bog af ham, som er trykt på ny og forbedret med et anhang af enfoldige spørgsmål og gensvar over catechismi 5 parter; Peder Terpagers inscriptiones Ripenses er ved at udgå. Odense. [1695, marts.]

—, 30 marts. Biskop Henrik Bornemann skriver til (J. B.), at han ikke skal bryde sig om den viderværdighed med farver-svenden, omtaler en forordning af 19 febr., som vil skade fundatser og legater, og en fejl, som han skulde have begået i et regnskab fra den tid, han var biskop i Aalborg stift. Hafn. [1695, apr.]

[—, 24 apr.] (J. B.) skriver til oversekretær Moth om

Hiøring skoles genopbyggelse og giver en nærmere forklaring over årsagerne til sin første ansøgning samt en undskyldning for, at han ikke tidligere har indgivet relation om striden mellem provsten i Børlum herred, Albert Chistensøn, og herr Palle Hansøn [Moesberg]. [1695, apr.]

—, 4 maj. Jens Jacobæus fortæller (J. B.) om en kostbar carroussel ved princessegården¹⁾ på dronningens fødselsdag, at Marcus Giøe har påtaget sig opsynet med det nye akademi, om et vådeskud og adskillige udnævnelser. Kiøbenhafn. [1695, maj.]

—, 15 maj. (J. B.s) skrivelse til kammerkollegiet i anledning af en kongetiende, som Christian IV 1632 havde tillagt Hals kirke og præst, men som amtsforvalteren [Peter Klein] efter foregående indberetning havde fået ordre til at bortfæste og føre til det kgl. regnskab. Alb. [1695, maj.]

—, 15 maj. (J. B.) beder en etatsråd [Reinhold Mejer] i kammerkollegiet at tage sig af Hals kirkes sag, at skaffe ham hans resterende løn fra den tid, han var professor ved det nye akademi, og spørger, om han må indsende kvittering for modtagelse af renterne af de penge, kongen havde lånt hos ham og stiftets gejstlighed, til kassereren for det kgl. zalkammer, eller han skal oppebære dem hos amtsforvalteren. Aalborg. 1695, maj.]

—, 29 maj. Elizabet Kragelund, salig dr. Omeis, anbefaler Hans Allerup til (J. B.) Ribe. [1695, juni.]

—, 15 juni. Christen Pedersen anmoder (J. B.) om at være ham behjælpelig med at få 23 rdl. af Wiillum Schmidt, sognepræst i Roesholm, som denne var ham skyldig. Kiøbenhavn. [1695, juni.]

—, 22 juni. Laurids Thura anbefaler sin broder Hans Michael Widsted til (J. B.) og beder denne skaffe ham enten en klokkerbestilling i en købstad eller et degnekald på landet; selv havde han besøgt akademierne i Francker, Leyden, Uytrecht og Oxford samt været i de spanske Nederlande. Kiøbenhavn. [1695, juni.]

¹⁾ B. omtaler denne festlighed under 27 apr. og kalder stedet prinsens gård på Ny Amager, det nuværende Frederiksberg.

—, 29 juni. Christopher Bartholins svar på (J. B.s) og kancelliråd Jespersens skrivelse til landsdommeren angående en proces mellem præsteenken i Rosholm i Thy og præsten herr Willum sammesteds. Wiborg. [1695, juli.]

—, 20 juli. Christen Meldal skriver til (J. B.), at han er ked af at være længer i sit fædreland [Norge], fortæller om sin faders visitationsrejser, at hans ældre broder af en svag pastor er voceret til succession, om det gud og kongen behager, og at en af hans brødre er død. I en efterskrift lokale nyheder. E museo Meldalli. [1695, aug.]

—, 5 aug. Niels Jespersen skriver til (J. B.)¹⁾, at det glæder ham, at han lykkelig har componerit sagen mellem mag. Oluf Biørn og Heboes arvinger, men at han på grund af en rejse til Fladstrand i sagen med kaptejn Spoërmann²⁾ næppe kan møde bispen i Nykiøbing til den fastsatte tid, hvorfor han beder denne stævne parterne til Aalborg, såfremt han ikke selv kan ordne sagen. Sundby. [1695, aug.]

—, 26 aug. Enevold Kaas' brev til (J. B.) i anledning af en strid med præsten Anders Skive om et stolestade og om de årlige huspenge, som herr Anders krævede af hans tjenere; han beder om en kopi af et kongebrev angående Hvidberg tiende, som opbevares i stiftskisten. Lyngholm. [1695, aug.]

—, 10 sept. Jens Herleb [borger og købmand i København] beder (J. B.) modtage Ribe stifts kollekt for den danske kirke i London og sende ham den. Hafniæ. [1695, sept.]

—, 10 okt. [Landsdommer] Herman Christian Helverskow takker biskop (J. B.) for hans og frues besøg og håber, om ikke før, saa efter jul at kunne gøre gengæld. I en efterskrift erindrer han bispen om et separations forslag om noget „fellig“ kirkegods, så og mageskifte med noget forarmet Aalborg hospitals strøegods i Thy. Irup. [1695, okt.]

—, 15 okt. Jens Jacobæus skriver til (J. B.) om de høje priser — eksempler nævnes —, at der taltes om, at konsumtionen i

¹⁾ (J. B.) var på visitats i Thy.

²⁾ Kaptejn Christian Sporman havde ihjelskudt Hans Pedersøn, forpagter på Hostrupgård i Vendsyssel.

alle købstæder udenfor Kiøbenhafn skulde afløses af en skat på husene, om tiden for prinsessen af Gustrovs bryllup og prinsen af Anhalts med prinsessen af Nassau-Dilenberg, og om et justitsmord på en fynsk bonde. Kiøbenhafn. [1695, okt.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods dagbøger s. 309 f.

—, 17 okt. Biskop Henrik Bornemann skriver til (J. B.) angående kvittering for præstegårdspengene, som han ikke har fået udstedt, sender ham direktørernes resolution på herr Anders Schives i Hvidberg i Hassing herred i Thy indgivne memorial om hans præstegård etc. Hafniæ. [1695, okt.]

—, 15 nov. Poul v. Klingenberg's brev til (J. B.) om korn- og kvægtienders bortfæstning i Mors, Jegindø og Thy. Heuriis. [1695, nov.]

—, 23 nov. Biskop Henrik Bornemann skriver til (J. B.) angående en forespørgsel om nogle stolestader og om præstegårdspengene. Hafniæ. [1695, nov.]

—, 23 nov. Poul Vinding skriver til sin svoger (J. B.), at han endnu ikke har overgivet hans supplique til ober-secreterer Moth, og at han har givet bispens fætter, Fridrich Bircherod, de begærede dokumenter med. Kiøbenhafn. [1695, nov.]

—, 17 dec. Poul Vinding sender (J. B.) den begærede kgl. befaling¹⁾, hvortil han fik af bispens fætter, professor Bircherod, 104 rdl., hvilken omkostning han ønsker ikke må være gjort forgæves. Kiøbenhafn. [1695, dec.]

—, 20 dec. Poul v. Klingenberg takker (J. B.) for hans gode tilsagn angående de omtalte tienders bortfæstning og lover at formane bønderne til at give degnene deres tilkommende. Heuriis. (1695, dec.)

1696, 11 jan. Søren Glud takker (J. B.) for hans lærde anmærkninger til hans Institutum, fortæller ham nyheder — hungersnød i Norge og urolighed i Holstein —, meddeler, at han har kgl. brev på successionen ved skolen [i Kjøge], men ikke kan få sine penge af rektor Rømer, og at han tænker på at

¹⁾ Kgl. bevilling for B. og hustru på at oprette et testamente efter egen vilje og behag.

forandre sig, og spørger, om bispen kan vise ham en lykkelig vej ligesom Fridrich Bircherod. Haun. [1696, jan.]

—, 3 febr. Stiftamtmand Henning Meyercron takker (J. B.) for hans lykønskningsskrivelse i anledning af sin udnævnelse, og da han holdes tilbage, hvor han er, af forretninger, ønsker han at nyde hans korrespondance om stiftets tilstand. Paris. [1696, febr.]

—, 14 febr. Biskop Johan Braëm skriver til sin svoger (J. B.) angående takseringen, der skulde afløse konsumtionen, og beder ham meddele sig, hvorledes den løber af i Aalborg, så vil han gøre gengæld. Aars. [1696, febr.]

—, 19 febr. Biskop Ancher Ancherson skriver til (J. B.) om takseringen af skatten, der skal afløse konsumtionen, takker for lykønskningen i anledning af sin eneste datters bryllup med mag. Christen Borch i Fredericia, der stod 26 sept. 1695, og lykønsker professor Bircherod og hans brud, hvis stiftfader, assessor Hofmann, var hans ven; om det holstenske væsen ved han intet. Riibe. [1696, febr.]

—, 29 febr. Biskop Johan Braëm skriver til (J. B.) om ordningen af indtægternes fordeling mellem præsten i Mariager [mag. Johan Hyphof] og hans kapellan Peder Lundsgaard. Aarhuus. [1696, febr.]

—, 1 marts. Habacuch Coch anbefaler sig til (J. B.) med hensyn til et skoleenbede. Otthinæ. Lat. [1696, marts.]

—, 4 marts. Mads Rostoch sender (J. B.) 20 eksemplarer af en bog, han har udgivet, til udbredelse i stiftet. Odense. [1696, marts.]

—, 15 apr. (J. B.) giver efter begæring af 21 marts gehejmeråd Moth oplysning om Aalborg stifts trende provstiers indehavere, deres indtægter og deres bestillinger og beder om at få provstierne nedlagte, når de nuværende indehavere var døde; samtidig underretter han ham om en strid mellem sig og forvalteren på Lindenberg angående kaldelsen af en degn til Sønder- og Nørre Tranders ved Aalborg. Aalborg. [1696, apr.] Delvis gengivelse hos Molbech, Bircherods dagbøger s. 316 f.

—, 23 apr. Søren Glud anbefaler student Laurids Wæboe,

der siden 1691 har opholdt sig i Brabant, England og Sverig, til (J. B.) til et degnekald og fortæller om indvielsen af Frelsers kirke på Christianshavn. Havn. [1696, maj.]

—, 23 maj. Professor Hans Steenbuk anmoder sin svoger (J. B.) om at forunde en Nordmand, Elias Hansen, som var udnævnt til præst for Skallerup og Dragstrup, to måneder til at rejse til Norge i og ordne hans sager, og forespørger, hvorledes der skal forholdes med nådens år, da der ingen enke eller børn var. Hafniæ. [1696, maj.]

— 10, juni. (J. B.) bevidner efter opfordring af Peder Nielsen Sengeløs, sognepræst til Hiardemaal i Thy, der agter sig til Kiøbenhavn for at søge kongens nåde, at sandflugteu har i høj grad ødelagt hans sogn og formindsket hans indtægter. Aalborg. [1696, juni.]

—, 29 juni. Hans Willum von Auerswaldt anmoder (J. B.) om for soldaternes vedkommende at ophæve den bestemmelse, som præsten Jens Wang havde forkyndt, at de, der vilde til alters, skulde tegnes 8 dage i forvejen hos degnen; vilde han ikke, vilde han gå til hove. Fladstrand. Tysk. [1696, juni.]

—, 20 juli. [1696, juli.] Molbech, Bircherods Dagbøger s. 324 f.

—, 21 juli. Christian Helverschow skriver til (J. B.), at han længe har ventet på en ordre til en guds præst om at tage ham og hans hustru og deres damoiselle til alters; da han nu skal på embedsrejse, beder han bispem beskytte hans hustru mod deres hevnghærrige præst [Peder Nielsen Lund] og give ham en seddel på, at han måtte levere kirketiendeafgiften til Hørdum og Hillerslef kirker in natura. Irup. [1696, aug.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 319.

—, 27 sept. Cornelia Bicker meddeler (J. B.), at hun istedetfor den d. 15 sept. afdøde sognepræst har kaldet Peder Nielsson Møllerup til præst for Westervig og Agger kirker og anbefaler denne til ham. Westervig. [1696, okt.]

—, 3 okt. Georg Frideric Casimir anbefaler sig til (J. B.) og beder om tilladelse til at give en kirkekoncert. Alburgi. [1696, okt.]

(Fortsættes).

—, 5 okt. Chirstine Bech, salig Friderich Rodsteens efterladte, meddeler (J. B.), at degnen i Ulsted formedelst svaghed vil overlade sit embede til Anders Pedersen, søn af degnen i Østerbrøndislef og Hallund, og beder ham prøve denne, før hun giver ham kaldsbrev. Wraa. [1696, okt.]

—, 14 okt. Frantz Rosenberg anbefaler, da der var så langt til biskop Anchersen, sin kollega ved skolen, Peder Christensen Bødker, der søgte Wisby og N. [v: Heltborg i Thy] menigheder, til (J. B.). Lemwig [1696, okt.]

—, 18 okt. Laurids Thura følger sin anbefaling for Christian Stephen Widsted til professor Steenbuchs og sender med brevet et digt af den rekommanderede til (J. B.) Kiøbenhavn. [1696, okt.]

—, 24 okt. J. Steenbuch anbefaler Christian Stephen Widsted til sin svoger (J. B.), om noget i en skole blev vakant. Kiøbenhafn. [1696, okt.]

—, 24 nov. Poul v. Klingenberg anmoder (J. B.) om kun at idømme en af hans bønder, der havde ægtet en slægtning i forbudt grad, en ringe afgift til hospitalet [i Ålborg] og beder ham om, at enten sognefolkene, der var hans bønder, eller han selv måtte have Seyerslef kirketiende i fæste, dersom han kunde få fru Helvig Sandberg til at opgive den. Heuriis. [1696, dec.]

1697, 13 jan. (J. B.) klager til Christian Sigefried von Plessen over, at borgerskabet i anledning af konsumtionens afløsning vil påligne gejstligheden skat, hvilket han mener er imod privilegierne. Alburgi. Lat. [1697, jan.]

—, 9 febr. Ancher Ancherson sender (J. B.) et brev fra fru Elizabeth-Sophie Ranzou, sal. herr oberst Bassens, og anbefaler at opfylde hendes begæring; han er spændt på udgangen af den Thisted forvirrelse og beder sin kollega, ligesom han, at skrive til geheimeråd Moth om at få barnefadersager henlagte for konsistorium eller en landemoderet, da mange ved méned sværger sig fri for den nederste tingsret. Riibe. [1697, febr.]

—, 2 marts. Johan Rantzau anbefaler Hans Tønissøn Lessøe til (J. B.) Frydd. [1697, marts.]

[—, 17 marts.] Christopher Bartholins og (J. B.s) ansøgning til kongen om at anordne, som i andre stifter sket er, at de

proprietærer i Aalborg stift, som har herligheden til kirkegodset, tillige må antage sig landgilden deraf. [Ålborg.] [1697, marts.]

—, 6 maj. Poul v. Klingenberg skriver til (J. B.), at han efter dennes anbefaling vil tage sig af Christian Meldal, dadler beboerne af Tøderup sogn, der havde tilbageholdt påskeofferet, og takker for god ekspedition med hensyn til Seyerslef kirke-tiende. Heuriis. [1697, maj.]

—, 10 juni. Th. Kingo skriver til sin svoger (J. B.) angående den Thistedske sag og ønsker snart at se ham på Fyen sammen med Gerner. Fraudegaard. [1697, juni.]

—, 4 aug. Ancher Ancherson sender (J. B.), der er rejst til Kiøbenhavn, to skrifter, ønsker ham held i hans sag og beder ham virke for, at barnefadersager kommer for gejstligt forum, og lægge hjemvejen om ad Ribe. Riibe. [1697, aug.]

—, 30 nov. Matthias Moth skriver til (J. B.), om han i sit stift vil se sig om efter folk, som kan bidrage til et dansk leksikon, og tildele enhver 2—3 bogstaver. Kiøbenhavn. [1697, dec.]

1698, 26 febr. Søren Wares anbefalingsskrivelse for Jens Peder Rhiman. Alburgi. [1698, febr.]

—, 31 marts. Christian Helverschow anbefaler til (J. B.) Knud Nielsen, som søger degneembedet ved Harring og Staxstrup menigheder, såfremt formanden, der forfølges af sognepræsten, bliver afsat. Irup. [1698, apr.]

—, 7 maj. Johan Braëm lykønsker (J. B.) i anledning af hans hjemkomst fra Kiøbenhavn, men beklager den dom, der har overgået ham i sagen med mag. Biørn og klager over den ny forordning om tiender pro officio samt over matriklen og samlingerne til den danske ordborg, som volder ham en del besvær. Aarhuus. [1698, maj.]

—, 18 maj. (J. B.s) skrivelse til gehejmeråd Moth i anledning af hans og Christopher Bartholins besværing til kongen over Aalborg borgmesteres og råds ulovmæssige forhold ved kirkeregnskaberne, hvori han erindrer Moth om at befri de fattige kirker i Aalborg stift for provstiherrernes genant og undskylder, at han først senere kan meddele noget med hensyn til ordbogen. Aalborg. [1698, maj.]

—, 10 juni. Elizabeth Rosenkrantz' skrivelse til (J. B.) angående noget kalk til kirken i Mynsted, som provsten og stiftsskriveren vilde lade bønderne i Outrup, der hørte under hendes datters, jomfru Hyldeborg Gyldenstiernes, gård, Damsgaard, hente nogle mile på den anden side fjorden. Schanderborg slot. [1698, juni.]

—, 11 juni. Johan Braëm anbefaler generalmajor Schacks frues, fru Elizabeth Rosenkrantz', skrivelse angående kalken til (J. B.) og meddeler, at der var nedsat en kommission angående den nye forordning¹⁾, hvori dens ophævelse var bleven besluttet. Aarhuus. [1698, juni.]

—, 15 juni. Johan Lauerentzen meddeler (J. B.), at han har købt kammerjunker Winds gård i Studiestræde for dér at indrette et trykkeri, og at Saxo Grammaticus bliver det første værk, han håber at få under pressen, og beder ham om at afhænde de eksemplarer af Museum Regium, han har stående, samt give ham underretning om Hjørring by og landets topografi overhovedet. Kiøbenhavn. [1698, juni.]

—, 27 juni. Th. Kingo skriver til (J. B.) om den ophævede tiendeforordning, om Maren Spillemands²⁾, som han har fået i bur, om Christian Broderus Bircherods forestående bryllup, hvortil han ikke kan komme på grund af landemodet i Lolland d. 6. Juli, og om sit håb at kunne besøge sin svoger og andre venner i Jylland i denne sommer. Fraudegaard. [1698, juli.]

—, 6 juli. (J. B.s) svar på fru Margrete Ulfelds, sal. herr Niels Juuls, anbefaling for præsten Jens Godsen. Aalborg. [1698, juli.]

—, 11 juli. Otthe Arenfeld beder (J. B.) undskylde, at han ikke selv kan gøre ham sin opvarntning ved hans ankomst til egnen, erindrer ham om at tage Knifholts ejeres begravelse i altergulvet i Flade kirke, der var indrettet af Mogens Juul, i øjesyn og meddeler, at han ved indgangen til sin stol i Flade kapel har ladet bygge et „udskud“. Knifholt. [1698, juli.]

¹⁾ Vel sagtens om tienden pro officio af $\frac{10}{4}$.

²⁾ Denne var en af hovedpersonerne i den Thistedske besættelsessag.

—, 15 juli. J. v. Arenfeldt forsikrer (J. B.), at det er hans agt at ægte det fruentimmer, som gud og hver mand er vel „voris begangne synd bevist“, og beder ham om ikke at formene hende sakramentet. Rugaard. [1698, juli.]

—, 19 juli. Poul v. Klingenberg beder (J. B.) anbefale sin supplique til kongen om moderation i anledning af forordningen om kirkegodset og kirkeværgerne, når den kom til hans erklæring. Heuriis. [1698, juli.]

—, 9 aug. Henrich Flora, repræsentant for den evangelisk-lutherske menighed i Sardam, beder (J. B.) at oversende nogle penge, som var tilbage for to herreder af en kollekt i Danmark til opbyggelse af en evangelisk-luthersk kirke i Sardam i Holland. Lübech. Tysk. [1698, aug.]

[—, 14 aug.] Peder Foghs brev til (J. B.) om litterære sager, hvori meddeles, at Johannes Olavius Randrusiensis † i maj 1698. [Århus] Lat. [1698, aug.]

—, 24 aug. (J. B.s) erklæring til kongen i anledning af sognepræsten i Helligsøe, Jacob Skives, ansøgning om at nyde 1 rdl. af hver kirke i stiftet til sin præstegårds opbyggelse. Aalborg. [1698, aug.]

—, 29 aug. Christopher Bartholins og (J. B.s) erklæring til rentekammeret i anledning af oberst Daaes ansøgning om et mageskifte med Aalborg hospital. Aalborg. [1698, aug.]

—, 3 sept. C. Bartholins og (J. B.s) erklæring til kongen imod justitsraad Klingenbergs besværing i anledning af en forordning om proprietærers forhold, som har herlighed over kirkegods. Aalborg. [1698, sept.]

—, 20 sept. Otthe Arenfeld takker (J. B.) for tilladelsen til begravelse i Flade og stol i Fladstrands kirke og beder ham anmode justitsråd Bartholin om at underskrive den i stiftamtmandens sted. Knifholt. [1698, sept.]

—, 15 okt. Bernt Dues skrivelse til (J. B.) angående noget Aalborg hospitalsgods, han ønskede at købe, hvorom kammeret afædskede B.s resolution. Kiøbenhavn. [1698, okt.]

—, 9 nov. C. Bartholins og (J. B.s) nærmere erklæring

til rentekammeret angående kancelliråd Bernt Dues begæring om køb af Aalborg hospitals gods. Aalborg. [1698, nov.]

—, 29 nov. Dr. Peter Jespersøn takker (J. B.) for hans omsorg for Frantz Arctander. Havn. [1698, dec.]

—, 3 dec. Ancher Ancherson ønsker (J. B.) til lykke i anledning af enden på den Thistedske sag, giver ham besked om værgemålet efter hrr. Gerhard, kapellan på Skagen, som præsten Lavrids Scavenius i Gullager skulde overtage, fortæller om kornkøbet og korntaksten, meddeler, at det går fremad med kongens helbred ved Jørgen Seerup, og anmoder om at få underretning om, hvad der i Aalborg stift er indkommet af *ordinandis* og forflyttede til kirke- og skolebetjentene i Fredericia, som er benådede med 2 rdl. for hver. Riibe. [1698, dec.]

—, 6 dec. Peder Terssagers brev til (J. B.) i anledning af Johannes Møllers opfordring til ham om at fortsætte Albert Bartholins skrift *De scriptis Danorum*, hvori han forespørger, om nogen af den Bircherodske familje vil foretage dette arbejde. Ribe. [1698, dec.]

1699, 24 jan. Bernt Dues skrivelse til (J. B.) angående det hospitals gods, han ønsker at købe. Krastrup. [1699, jan.]

—, 26 jan. G. Daas skrivelse til (J. B.) om at være ham behjælpelig med at få en halv gård i Diørup by i Bislef sogn af Aalborg hospitals gods til købs eller ved mageskifte, som ogsaa kancelliråd Bernt Due bød på. Lundbech. [1699, jan.]

—, 30 jan. Otte Arenfeld takker (J. B.) for adkomst på begravelse i Flade kirke og tilladelse til at bygge et stolestade til Fladstrands kapel og beder om, at ingen må få tilladelse til at opsætte pulpiturer eller udentil at opbygge stolestader enten over eller lige for hans stole. Knifholt. [1699, jan.]

—, 11 febr. Jørgen Wrsin takker (J. B.) for hans godhed imod ham og hans yngste broder, som denne havde lovet at hjælpe til de Scheelers stipendium, og fortæller ham nyheder fra den lærde verden. Hafniæ. [1699, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 359.

—, 14 febr. Elizabeth Rosencrantz takker (J. B.) for, at hendes bønder i Ouderup blev befriede for at hente Ouderup

kirkes materiale længere borte, end de plejede, og beder ham forunde hendes datter Hylleborre Gyldenstiern Karby kirketiende for den forrige afgift. Skanderborg. [1699, febr.]

—, 17 febr. Elizabeth Rosencrantz anmoder atter (J. B.) om at hjælpe hendes datter, Hylleborre Gyldenstiern, til Karby kirketiende, som Jens Mickelsen til Lørslef og Ørding sogne havde haft i fæste, og som hans eftermand skulde ville have til en hvilkensomhelst pris. Skanderborg slot. [1999, febr.]

—, 18 febr. Johan Braëm anbefaler Elizabeth Rosencrantz' ansøgning til (J. B.) og rådspørger ham om, hvorledes man skal forholde sig over for degne, som for tidlig søger seng med deres hustruer. Aarhuus. [1699, febr.]

—, 27 febr. Fru Kirstine Bech anbefaler til (J. B.) en pige på sit gods i Brødtzlev i Jengstrup sogn, som skulde for retten i anledning af, at hun havde været trolovet med en karl uden påfølgende ægteskab. Vraa. [1699, Marts.]

—, 11 marts. Assessor Arnold Dyssels brev til (J. B.) angående en strid med hans præst, Hans Faber, om det byg, han skulde levere ham, og angående nogle bønderkvinders strid om et stolestade i Vraa kirke, hvori præsten dér, Peder Holst, vilde gribe ind. Segelstrup. [1699, Marts.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger S. 361.

—, 13 marts. Eiler Eilersøn Holms skrivelse til (J. B.), hvori han opfordrer ham til at tillade ægteskab mellem 2 personer på hans gods, hvoraf den kvindelige part havde været trolovet før, men hendes trolovede var borttrømmet for 8 år siden. Eskier. [1699, marts.]

—, 18 apr. [Kammerråd] Hieronymus Klothackens skrivelse til (J. B.) i anledning af en supplique fra en præst om en tiende til refusion for den afgang, som han ved sandflugt mener at lide, hvilken tiende søgtes af en broderdatter til amtmand Borchard, der var med den ældste Gùldenleu i Holland 1684, for en prætension, som denne havde på kongen. Rentekammeret. [1699, apr.]

—, 22 apr. Kirkernes forsvar i Vendelbo stift tilråder kongen en transaction ved køb eller mageskifte med landsdommer

Helverskov af noget hospitals- og kirkegods, hvorom han havde ansøgt. Aalborg. [1699, apr.]

—, 24 apr. Kommandør Otte Arenfeld anmoder (J. B.) om at hjælpe til, at etatsråd Otte Scheels arvinger eller „sterfbo“ bliver søgte for en restans på Aasted kirke for studieskat. Knifholt. [1699, apr.]

—, 9 maj. Fru Kirstine Bech, salig Friderich Rodsteens efterladte, undskylder, at hun ikke kan tage den, (J. B.) har anbefalet hende, eftersom hun har givet sit løfte til amtsforvalterens søn. Bannerslund. [1699, maj.]

—, 3 juni. Hieronymus Klothacken meddeler (J. B.), at den af ham anbefalede præst ikke kan få sin ansøgning opfyldt, eftersom den ret og de to øde gårde, hvorom præsten havde søgt, af kongen var skødet til amtmand Burchardts myndlinge. Rentekammeret. Tysk. [1699, juni.]

—, 5 juni. Peder Syv anmoder (J. B.) om at ordinere Habakuk Jacobsøn Kok, der var kaldet til Øster og Vester Hasing sogne i Aalborg stift, så hurtigt som muligt, forat hans bryllup med Syvs datter, Wibeke, kunde holdes inden høst, og om at hjælpe ham i afviklingen med enken. Hellested. [1699, juni.]

—, 15 juni. Anders Skeel anmoder (J. B.) om at få Aabye sogns kongetiende i fæste efter sin afdøde broder Christopher Scheel, tilbyder at svare de resterende studieskatter for stamhuset Birkelse fra farbroderens, etatsråd Otto Scheels, tid, såfremt fordringen er lovlig, hvorom han spørger bispem til råds, og forespørger, om fru Kirstine Bek har kaidret til Jerslef sogn, som hun tiltager sig, fordi hun ejer hovedsognet¹⁾. Hammelmose. [1699, juni.]

—, 21 juni. Peder Kraglund sender (J. B.) sin disputats, som han tilegner ham. Kiøbenhavn è Collegio Mediceo. [1699, juni.]

—, 13 aug. Th. Kingo beder (J. B.) om at skaffe ham underretning om, hvor mange hovedkirker og annekser, der

¹⁾ Skeel ejede kirken i annekset Vester Brønderslev.

findes i hans stift, i anledning af det kongelige patent om den gradual og ny kirkesalmebog, som overalt i kirkerne skal bruges, og meddele ham, til hvad sted i stiftet, han kunde sende eksemplarerne. Odense bispegård. [1699, aug.]

[—, 6 sept?] (J. B.s) erklæring og anbefaling for sognepræst til Budolphi kirke, mag. Peder Reenbergs ansøgning til kongen om at få sin søn, Claus Christian Reenberg, ansat som sin hjælper. [Ålhorg.] [1699, sept.]

—, 20 sept. Dr. Peter Jespersen takker (J. B.) for hans godhed overfor Frands Arctander og anbefaler fremdeles denne til ham, om han kunde få noget bedre. Hafn. [1699, sept.]

—, 24 sept. (J. B.s) skrivelse til mag. [Sixtus Adamsen Aspach] i anledning af, at han ved sygdom var forhindret i at komme til Thisted for sammen med justitsråd Bartholin at modtage på kongens vegne geistlighedens „corporlig“ [ed]. Aalborg. [1699, sept.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 368.

—, 23 okt. (J. B.s) brev til provsterne om gudstjeneste på den afdøde konges begravelsesdag d. 2. nov. Aalborg. [1699, okt.]

—, 8 nov. Th. Kingos brev til (J. B.) i anledning af gradualerne og salmebøgerne, hvori han fortæller at have set mag. Ole Biørn i kongens og storkanslerens forgemakker. Odense bispegård. [1699, nov.]

—, 11 nov. (J. B.s) skrivelse til stiftets provster i anledning af, at de gejstlige skulde have kongelig confirmation på deres embeder og på de særlige benådningsbreve, nogen kunde have af Christian V. Aalborg. [1699, nov.]

—, 12 nov. Peder Brun Jacobsen anbefaler sig til (J. B.), da han forgæves har søgt en plads i collegium medicum. Hauniæ pridie id. nov. Lat. [1699, dec.]

(Fortsættes).